

Udhëzues Praktik Trajnimit Joformal Integrimit i Shqipërisë në Bashkimin Evropian

Në një kohë kur diskutimi mbi integrimin evropian me të rinjtë në Shqipëri shpesh mbetet në nivel teorik dhe abstrakt, ky udhëzues synon të sjellë një qasje konkrete dhe të zbatueshme në terren. Ai është hartuar si një mjet praktik për mësues, trajnerë dhe punonjës rinorë që duan të angazhojnë të rinjtë në mënyrë aktive dhe të kuptueshme mbi procesin e integrimit. Përmes ushtrimeve interaktive dhe materialeve të strukturuar, udhëzuesi ndihmon në ndërtimin e një dialogu të informuar dhe përfshirës me rininë shqiptare. Hartuar në kuadër të projektit 'Krijo Evropën Tënde', mbështetur nga Agjencia Kombëtare e Rinisë, zbatuar nga ESN Tirana

Autore: **Mikela Gjapi**, Eksperte e të Drejtave të Njeriut, ESN Tirana

Kontributore: **Lutjona Lula**, Drejtore ESN Tirana.

Mohim përgjegjësie: Ky botim u realizua nga ESN Tirana në kuadër të projektit Krijo Evropën Tënde, me mbështetjen financiare të Agjencisë Kombëtare të Rinisë (AKR). Mendimet dhe opinionet e shprehura në të i përkasin autorëve dhe nuk përkojnë domosdoshmërisht me qëndrimet e AKR-së.

Përmbajtja

1. Hyrje dhe udhëzime përdorimi	3
Historia e Bashkimit Evropian	3
Historia e Zgjerimit të BE	4
Historia e Shqipërisë drejt BE-së.....	4
Procesi i Negociatave të Shqipërisë me BE	5
Linja Kohore e procesit të integritit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian.....	5
Kërkesat kryesore sipas kapitujve dhe klasterëve	6
2. Krijo Evropën Tënde: Foto, Video dhe Piktura për BE	7
3. Pjesë praktike për trajnime joformale	8
Aktivitetet, Icebreaker-et dhe Energizer-et	9
Fletë pune 1 — Icebreaker: Emrat dhe Europa	10
Fletë pune 2 — Icebreaker: Timeline e BE-së	11
Fletë pune 3 — Grup pune: Roli i Kapitujve.....	12
Fletë pune 4 — Studim rasti Interaktiv	13
Fletë pune 5 — Energizer	14
Fletë pune 6 — Aktivitet: Komunikimi publik për kapitullin e negociatave	15
Fletë pune 7 — Mini-projekt 4-javor për komunitetin	16
Energizer— Piktura e Shpejtë: "Ngjyra e Vlerave"	17
Energizer— Video-imazh i Shpejtë: "Një Skicë e 30 Sekondëshe"	18
Energizer — Foto-ide: "Momenti që Tregon Evropën"	19
4. Vlerësimi, monitorimi dhe dokumentimi.....	20
5. Seksioni etik dhe të drejtave të njeriut.....	20
6. Udhëzime për trajnerin dhe praktikantët refleksues	20
Aneksi A — Template i modulit (printues).....	21
Aneksi B — Checklist logjistike.....	22
Aneksi C — Formular pëlqimi për përdorimin e fotografive/video/punimeve	23
Aneksi D — Rubrika vlerësimi (3-niveleshe)	24
Aneksi E — Pyetësori Para / Pas (5 pyetje, Likert 1–5)	25
Aneksi F — Raporti i seancës (1 faqe).....	26
Aneksi G — Shembull plan 4-javor (format i plotë)	27

1. Hyrje dhe udhëzime përdorimi

Ky manual është i strukturuar për trajnerë dhe lehtë të përdorshëm në trajnime joformale. Për çdo modul jepen objektiva SMART, rezultatet e pritshme, materiali, hapat hap-pas-hapi, variante për grupe të ndryshme, rubrika vlerësimi, checklist etike dhe formularë të gatshëm për përdorim. Ky manual synon të pajisë trajnerët me një set praktik, etik dhe të ripërdorshëm për të zhvilluar trajnime që rrisin njohuritë dhe aftësitë e të rinjve rreth integritit në BE. Përdoruesi i manualit duhet të ndjekë strukturën base (template-i) për çdo aktivitet; të mbajë dokumentacionin dhe formularët e pëlqimit; dhe të përdorë instrumentet për vlerësim para/pas për të matur ndikimin.

Udhëzuesi synon të sjellë njerëz të rinj afër temës së Integritit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian përmes gjuhës së thjeshtë dhe aktiviteteve praktike. Objektivi kryesor është të shpjegojë pse integrimi ka rëndësi për jetën e përditshme të qytetarëve, si ndikojnë reformat në punësim, lëvizje dhe të drejta, dhe si të rinjtë mund të përfshihen aktivisht në proces. Përshkrimi do të përdoret në trajnime joformale ku mësimi bazohet në diskutim, praktikë dhe punë në grupe.

Në pjesën e parë prezantohet koncepti i Bashkimit Evropian, arsyet historike të krijimit të tij dhe të drejtat thelbësore që vijnë me anëtarësimin, në një mënyrë të qartë dhe të aksesueshme për audiencën e re. Më pas do të kalojmë në historinë e zgjerimeve, kriteret e pranuar dhe mekanizmat që përdoren për të testuar përputhshmërinë e shteteve kandidate me standardet e BE-së. Pas kësaj do të shpjegojmë rrugën specifike të Shqipërisë: çfarë është bërë deri tani dhe cilat janë sfidat e hapura. Udhëzuesi përmban gjithashtu një seksion praktik: skemë moduli për trajnimin joformal, aktivitete grupore të dizajnuara për të stimuluar mendimin kritik dhe për t'u mësuar pjesëmarrësve të hartojnë zgjidhje konkrete për probleme reale. Çdo aktivitet ka kohëzgjatje, objektiv mësimor dhe udhëzime të qarta për trajnerin.

Në fund ofrohen sugjerime se si të matet ndikimi i trajnimit përmes pyetësorëve para/pas dhe reflektimeve të grupit. Ky udhëzues mund të përshtatet sipas kohës dhe numrit të pjesëmarrësve: nga një seancë 90-minutëshe e shkurtër e deri te një modul 2-ditor me më shumë studime rasti dhe punë projektesh. Trajnerët inkurajohen të përdorin gjuhë lokale, shembuj konkretë nga komuniteti dhe t'i lidhin diskutimet me shërbimet që prekin drejtpërdrejt jetën e të rinjve (arsimi, punësimi, lëvizja pa viza, projektet e financuara nga BE).

Historia e Bashkimit Evropian

Bashkimi Evropian lindi si një përgjigje ndaj shkatërrimit dhe fragmentimit pas Luftës së Dytë Botërore: udhëheqës politikë shihnin në integrim një mënyrë për të parandaluar konfliktet dhe për të ndërtuar stabilitet ekonomik. Fillimisht u themelua bashkëpunimi për qymyre dhe çelik midis disa vendeve si një hap praktik për të lidhur ekonomitë dhe për të ulur motivet për luftë. Kjo u bë baza për institucionet që do të rriteshin gradualisht dhe do të përfshinin fusha të tjera për bashkëpunim. Gjatë viteve 1950 dhe 1960 u krijuan institucionet fillestare dhe traktatet

themeluese që vendosën rregulla për tregtinë e lirë dhe harmonizimin ekonomik. Përmes zgjerimeve të mëvonshme, blloku u forcua institucionalisht: krijimi i Parlamentit Evropian me mandat legjislativ, Këshilli i BE-së si vendimmarrës politik dhe Komisioni Evropian si organ ekzekutiv që propozon ligje dhe monitoron zbatimin. Këto institucione funksionojnë së bashku për të ndërtuar politikat e përbashkëta. Përtej ekonomisë, BE-ja ka zhvilluar politika për të drejtat themelore, lirinë e lëvizjes, bashkëpunimin në siguri dhe mjedis, dhe standarde të përbashkëta sociale e konsumatore. Procesi i krijimit të tregut të brendshëm dhe eurozonës janë hapa të rëndësishëm që ndryshuan mënyrën se si qytetarët dhe bizneset ndërveprojnë brenda Evropës. Këto arritje tregojnë se integrimi ka dimension social dhe politik, jo vetëm ekonomik. Sot BE është një entitet politik dhe ekonomik unik me sfida dhe mundësi: menaxhimi i migracionit, ndryshimi klimatik, konkurrenca globale dhe transformimi dixhital kërkojnë koordinim politik. Diskutimi i historisë së BE ndihmon të rinjtë të kuptojnë se pse vendet bashkohen, si lihen re të drejtat dhe liritë e përbashkëta, dhe pse harmonizimi i ligjeve ndikon drejtpërdrejt në jetën e përditshme.

Historia e Zgjerimit të BE

Zgjerimi i BE-së është procesi me anë të të cilit vende të tjera bashkohen me unionin duke pranuar ligjet dhe standardet e tij. Për të hyrë, vendet kalojnë një rrugë të gjatë: nga marrja e statusit të kandidatit tek negociatat për kapitujt e *acquis communautaire*, që përfshijnë fusha si drejtësia, ekonomia, mjedisi dhe të drejtat themelore. Ky proces kërkon ndryshime ligjore, institucione të forta dhe zbatim praktik. Kriteret e Kopenhagës, të vendosura në vitet 1990, përmbledhin standardet që një vend duhet të plotësojë: stabilitetin e institucioneve demokratike, ekzistencën e një ekonomie me treg funksional dhe aftësinë për të përballuar presionet konkurruese në BE, dhe kapacitetin për të marrë përsipër obligimet e anëtarësimit, përfshirë *acquis-in*. Vlerësimet e progresit bëhen nga Komisioni Evropian dhe miratohen politikisht nga shtetet anëtare.

Zgjerimet historike kanë qenë të ndryshme: nga zgjerimet veriore (Danimarkë, Suedi), tek lidhja e Evropës Qendrore dhe Lindore pas shembjes së komunizmit, e deri tek zgjerimet jugore dhe shtetet e vogla. Çdo rreth zgjerimi sjell sfida të reja për menaxhimin e politikave të përbashkëta dhe shpërndarjen e fondeve, por gjithashtu rrit ndikimin ekonomik dhe politik të BE. Në dekadat e fundit, procesi është marrë kompleksitet për shkak të llojit të lartë të harmonizimit që kërkohet dhe për shkak të lodhjes politike në disa shtete anëtare. Megjithatë për Ballkanin Perëndimor është krijuar një fokus i veçantë: instrumente të posaçme, fonde mbështetëse dhe dialog politik për të ndihmuar vendet e rajonit të përmbushin kushtet dhe të përparojnë drejt anëtarësimit.

Historia e Shqipërisë drejt BE-së

Pas rënies së regjimit komunist në fillim të viteve 1990 Shqipëria filloi një transformim të thellë politik dhe ekonomik për t'u afruar me standardet evropiane. Kjo periudhë përfshiu shpërbërjen e strukturave shtetërore të centralizuara, hapjen e shoqërisë civile, dhe fillimin e reformave tregtare dhe ligjore. Në vazhdim, Shqipëria kërkoi të forconte lidhjet me institucionet evropiane për të siguruar stabilitetin dhe zhvillimin. Në vitet 2000 erdhi një rritje në bashkëpunimin me BE-

në përmes instrumenteve si Procesi i Stabilizim-Asociimit, i cili ofroi kornizën për marrëdhënie politike dhe ekonomike të strukturuar, si dhe mbështetje financiare dhe teknike. Aplikimi zyrtar për anëtarësim dhe hapat formale të negociatave u ndjekën me vlerësime të ndryshme nga Komisioni Evropian, duke përshkruar progres dhe sfida në fusha kyçe.

Gjatë viteve të fundit Shqipëria ka bërë përparime konkrete në disa fusha: reforma në drejtësi, përmirësime në kuadrin ligjor, dhe avancime në bashkëpunimin rajonal. Megjithatë, sfidat mbeten të rëndësishme, përfshirë luftën kundër korrupsionit, forcimin e institucioneve dhe zbatimin praktik të ligjeve. Këto fusha vazhdojnë të jenë prioritet në axhendën e integritetit. Rruga drejt BE-së është një proces i gjatë dhe i ndërlikuar që kërkon durim dhe angazhim të qëndrueshëm nga aktorët politikë, shoqëria civile dhe qytetarët. Për të rinjtë kjo do të thotë mundësi konkrete—p.sh., lëvizje më të lehtë, projekte të financuara nga BE dhe standarde të reja për punësim—por edhe përgjegjësi: pjesëmarrje dhe monitorim i reformave në nivel lokal.

Procesi i Negociatave të Shqipërisë me BE

Procesi zyrtar fillon me aplikimin për anëtarësim dhe me vlerësimin fillestar të Komisionit Evropian që vendos nëse vendi përmbush kushtet për të nisur negociatat. Nëse komisioni jep një vlerësim pozitiv, Këshilli i BE-së mund t'i japë vendit statusin e kandidatit dhe të hapë dyert për negociata. Negociatat vetë ndahen në kapituj që mbulojnë tema specifike dhe secili kapitull i nënshtrohet dialogut tekniko-politik dhe kushteve të zbatimit. Çdo kapitull negociatohet në bazë të harmonizimit të legjislacionit kombëtar me *acquis-in* e BE-së dhe të provave të zbatimit praktik. Shteti kandidat duhet të tregojë reforma institucionale, legjislacion të përshtatur dhe mekanizma funksionalë për zbatim.

Komisioni bën raporte periodike, dhe vendimet për hapje/mbyllje kapitujsh kërkojnë konsensus politik mes shteteve anëtare. Negociatat shpesh organizohen në klastere për të koordinuar fusha që lidhen ngushtë me njëra-tjetrën dhe për të lehtësuar monitorimin e progresit. Për shembull, çështjet e drejtësisë dhe të drejtave themelore mund të trajtohen së bashku për të siguruar qasje të integruar në reforma gjyqësore dhe luftën kundër korrupsionit. Kjo metodologji ndihmon në përqendrim të përpjekjeve dhe përcaktimin e kushteve konkrete. Suksesi i negociatave varet jo vetëm nga ndryshimet ligjore, por edhe nga zbatimi i përditshëm, kapaciteti administrativ dhe vullneti politik. Për t'u përgatitur mirë, Shqipëria duhet të vendosë plane zbatimi, mekanizma monitorimi dhe komunikim transparent me qytetarët për të shpjeguar përfitimet dhe kostot e ndryshimeve.

Linja Kohore e procesit të integritetit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian

- 1991 — Ngritja e marrëdhënieve diplomatike me komunitetet evropiane
Pas rënies së regjimit komunist, Shqipëria vendosi marrëdhënie diplomatike me strukturat evropiane dhe nisi hapjen e kanaleve zyrtare të dialogut me institucionet e atij kohe. Ky hap i parë krijoi themelin diplomatik që do të lejonte më vonë pjesëmarrjen në instrumente rajonale dhe marrëveshje bashkëpunimi [Instituti i Statistikave](#).

- 2000 — Njohja si vend me perspektivë evropiane
Në fillim të viteve 2000, Shqipëria u identifikua zyrtarisht si vend me perspektivë për integrim evropian, çka i hapi rrugë pjesëmarrjes në procesin e Stabilizim-Asociimit dhe në dialogun politik dhe teknik me BE-në për reforma të mëtejshme [Instituti i Statistikave](#).
- Qershor 2003 — Samiti i Selanikut dhe perspektiva për Ballkanin Perëndimor
Samiti i Selanikut konfirmoi perspektivën e anëtarësimit për vendet e Ballkanit Perëndimor, duke vendosur në mënyrë të qartë objektivin e zgjidhjes së çështjeve të stabilitetit dhe harmonizimit me standardet evropiane si rrugë drejt BE-së [Instituti i Statistikave](#).
- 2006–2009 — Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit (MSA) dhe hyrja në fuqi
Negociatat dhe nënshkrimi i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit për Shqipërinë përfunduan në vitin 2006, ndërsa marrëveshja hyri zyrtarisht në fuqi më vonë, duke formalizuar marrëdhënien e vendit me BE-në dhe duke krijuar kornizën për asistencë teknike dhe politike të integritetit [kryeministria.al](#) [Instituti i Statistikave](#).
- Vitet 2010 — Reforma dhe konsolidimi i procesit të përgatitjes
Gjatë këtij dekade Shqipëria fokusoi përpjekjet në reforma të rëndësishme institucionale: përfundim të kapaciteteve administrative, hapjen e proceseve ligjore për përmirësim të sundimit të ligjit dhe fillimin e ndryshimeve strukturore që kërkohen për harmonizim me acquis-in e BE-së [kryeministria.al](#).
- Qershor 2014 — Dhënia e statusit të vendit kandidat
Komuniteti evropian konfirmoi në vitin 2014 dhënien e statusit zyrtar të vendit kandidat për Shqipërinë, një lajm kyç që hapi një fazë të re të procesit, të fokusuar në përmbushjen e kriterëve politike dhe ekonomike që i paraprijnë hapjes së negociatave formale [eupolicyhub.eu](#).
- Pas 2014 — Nga vlerësimet drejt hapjes së negociatave
Pas marrjes së statusit kandidat, Komisioni Evropian ndërmori vlerësime periodike të progresit të Shqipërisë, duke theksuar nevojën për përparim në sundimin e ligjit, luftën kundër korrupsionit dhe forcimin e institucioneve të pavarura; këto vlerësime përcaktojnë ritmin dhe kushtet e hapjes së kapitujve të negociatave [kryeministria.al](#).
- Vitet 2020–2025 — Përpjekje për harmonizim dhe zbatim praktik
Në këto vite Shqipëria intensifikoi përpjekjet në fusha kyçe (drejtësi, administratë publike, mjedis, treg i brendshëm), me projekte të financuara dhe mbështetje teknike nga BE, si dhe me planifikime të synuara për të përmbushur kushte specifike për hapjen dhe mbylljen e kapitujve negociues [kryeministria.al](#).
- Hapat e ardhshëm — Negociata, zbatim dhe pjesëmarrje qytetare
Rruga drejt anëtarësimit mbetet e ndërlikuar: hapja e negociatave, zbatimi i ligjeve të harmonizuara dhe verifikimi i rezultateve në praktikë. Përparimi varet nga reformat e brendshme, kapaciteti administrativ dhe angazhimi i vazhdueshëm i shoqërisë civile dhe qytetarëve për të monitoruar dhe nxitur zbatimin e tyre [kryeministria.al](#).

Kërkesat kryesore sipas kapitujve dhe klastereve

Klasteri i **Drejtësisë dhe të Drejtave Themelore** kërkon reforma themelore në sistemin gjyqësor: emërimet të pavarura të gjyqtarëve, funksionim efikas i prokurorisë, mekanizma hetimi të

pavarur dhe sisteme mbrojtjeje për viktimat dhe gazetarët. Duhet krijuar sistem i besueshëm disiplinor dhe administrativ për të garantuar pavarësi dhe llogaridhënie. Matës të progresit janë numri i rasteve të trajtuara në mënyrë efektive, kohëzgjatja e proceseve gjyqësore dhe rezultatet në luftën kundër krimit të organizuar dhe korrupsionit.

Klasteri i **Tregut të Brendshëm dhe Konkurrencës** përfshin përafrimin e ligjeve për tregtinë, shërbimet, konkurrencën dhe mbrojtjen e konsumatorit. Kjo kërkon krijimin e institucioneve rregullatore të pavarura, mekanizma kundër praktikave monopolizuese dhe standarde për produktet dhe shërbimet. Indikatorë konkretë janë zbatimi i rregullave për ndërtimin e konkurrencës, reduktimi i barrierave administrative dhe nivelet e investimeve të huaja.

Klasteri i **Kompetitivitetit dhe Rritjes** fokusohet në zhvillimin ekonomik përfshirës: mbështetje për ndërmarrësi të vogla dhe të mesme, digjitalizim, infrastrukturë e qëndrueshme dhe politika aktive të tregut të punës. Kërkohen plane kombëtare për inovacion, programe për aftësim profesional dhe masa për të tërhequr investime strategjike. Matjet përfshijnë rritjen e punësimit, numrin e bizneseve të reja dhe investimet në teknologji.

Klasteri i **Mjedisit dhe Energjisë** kërkon harmonizim të standardeve mjedisore, menaxhim të ujërave dhe mbeturinave, politika për reduktimin e emetimeve dhe tranzicionin drejt burimeve të ripërtëritshme. Duhet të ketë plane për efikasitet energjetik, infrastrukturë për energji të pastër dhe mekanizma monitorimi të cilësisë së ajrit dhe ujit. Indikatorët konkretë janë reduktimi i emetimeve, rritja e pjesës së energjisë së rinovueshme dhe përmirësimi i indikatorëve të cilësisë së mjedisit.

2. Krijo Evropën Tënde: Foto, Video dhe Piktura për BE

Ky seksion inkurajon të rinjtë të përdorin artin si mënyrë hulumtimi dhe shprehjeje për temën e Bashkimit Evropian. Përmes fotografisë, videot, dhe pikturave, pjesëmarrësit zbulojnë dhe interpretojnë aspekte të integritetit — nga vlera themelore dhe të drejtat e njeriut deri te ndikimet konkrete në komunitetet e tyre. Aktiviteti synon të bëjë hulumtimin individual pjesë të procesit krijues: çdo pjesëmarrës kërkon informacion bazë për temën që zgjedh, mbledh shembuj lokalë dhe historira personale, dhe i kthen ato në një punë artistike që komunikon një mesazh të qartë dhe të thjeshtë për publikun e bashkëmoshatarëve.

Në fazën e përgatitjes, përdorni metoda të thjeshta hulumtimi: intervista të shkurtra me familjarë dhe banorë, kërkim faktesh përmes burimeve të besueshme dhe fotografim i elementeve që lidhen me temën (p.sh., hapësira publike, institucione, ngjarje lokale). Trajneri udhëzon pjesëmarrësit si të formulojnë një pyetje hulumtuese të qartë (p.sh., “Si ndikon një projekt i financuar nga BE në komunitetin tonë?”) dhe si të dokumentojnë përgjigjet me nota të shkurtra dhe materiale multimediale. Kjo qasje i jep punës artistike thellësi faktike dhe rrit kredibilitetin e mesazhit artistik.

Për realizimin e punës artistike ofroni disa formate të zgjedhjes: seria e fotografive tematike (5–7 foto me përshkrime), video të shkurtra dokumentare ose fikse (1–3 minuta), ose piktura/kolazhe

që pasqyrojnë interpretimin personal. Secili format duhet të shoqërohet me një shënim të shkurtër shpjegues (50–100 fjalë) ku autori përshkruan burimin e ideve, hulumtimin dhe mesazhin kryesor. Kjo praktikë ndihmon pjesëmarrësit të bëjnë lidhjen mes procesit të hulumtimit dhe produktit kreativ dhe i përgatit ata për të prezantuar punën në një ekspozitë lokale ose në rrjetet sociale të projektit.

Inkurajoni punën në bashkëpunim: mund të formohen ekipe multidisiplinare ku fotografët punojnë me piktorë, regjisorë me skenaristë, ose ku dikush fokusohet në vizual dhe tjetri në përgjigjet hulumtuese dhe tekstuale. Kjo jo vetëm rrit cilësinë e produkteve, por edhe forcon aftësitë e projektmenaxhimit, komunikimit dhe kritikës konstruktive mes të rinjve. Përdorni sesione feedback-u ku secili prezanton punën e nisjes dhe merr sugjerime konkrete për përmirësim (kompozim, ndriçim, strukturë narrative, qartësi mesazhi).

Mbyllni ciklin me një aktivitet shpërndarjeje dhe reflektimi: organizoni një mini-ekspozitë lokale ose një seri postimesh të kuruara në rrjetet sociale të projektit ku publikohen punët finale me etiketën e iniciativës. Shtoni një sesion reflektimi ku pjesëmarrësit diskutojnë çfarë mësuuan gjatë hulumtimit, si ndryshoi perceptimi i tyre rreth BE-së dhe çfarë veprimesh konkrete do të ndërmarrin më tej. Jepni rekomandime praktike për secilin autor mbi mënyrat e regjistrimit të burimeve, ruajtjen e të drejtave të autorit dhe sjelljen etike gjatë dokumentimit të personave apo subjekteve të fotografuara.

3. Pjesë praktike për trajnime joformale

Qëllimi i modulit trajnues është që të rinjtë të dalin jo vetëm me njohuri teorike, por edhe me aftësi praktike: të dije të analizojnë një kapitull negociatash, të hartojnë një plan reformash dhe të komunikojnë këto ide te komuniteti. Çdo modul duhet të ketë rezultate të qarta mësimore: çfarë do të dinë dhe çfarë do të jenë në gjendje të bëjnë pjesëmarrësit pas përfundimit të seancës. Për shembull, aftësia për të identifikuar tre reformë konkrete për një kapitull dhe për të hartuar një plan zbatimi 3-hapësh. Metodologjia duhet të bazohet në mësim aktiv: diskutime të strukturuar, punë në grupe, role-play dhe studime rasti. Secili aktivitet duhet të shoqërohet me fletë pune të qarta për pjesëmarrësit, me pyetje udhëzuese dhe matës të rezultateve. Përdorni mjete vizuale si timeline-e, grafikë dhe shembuj lokalë për të bërë temat më të prekshme. Trajneri duhet të parashikojë mënyra për të matur ndikimin: testime të shkurtra para dhe pas trajnimit, vlerësime të vetëvlerësimit dhe feedback nga bashkëmoshatarët. Matjet e thjeshta japin informacion të vlefshëm mbi sa mirë pjesëmarrësit e kanë përvetësuar përmbajtjen dhe cilat pjesë kërkojnë thellim. Në fund të trajnimit, grupet prezantojnë projekte të vogla (mini-plane 4-javor) që mund të shndërrohen në aktivitete komunitare: fushata ndërgjegjësimi, takime me zyrtarë lokalë apo aplikime për fonde të vogla. Kjo i ndihmon të rinjtë të shohin se njohuritë konvertohen në veprim konkret dhe të ndërtojnë rrjet komunitar.

Aktivitetet, Icebreaker-et dhe Energizer-et

Icebreaker-i **Emrat dhe Europa** synon të krijojë atmosferë të hapur: çdo pjesëmarrës prezantohet me emrin, një qytet evropian dhe një pritshmëri nga trajnimi. Kjo aktivitet nxit lidhjen personale dhe krijon një listë të pritshmërive që trajneri mund t'i regjistrojë dhe t'i referojë gjatë programit për të parë nëse janë përmbushur. Përdorni këtë fillim si një vlerësim të shpejtë të njohurive paraprake.

Icebreaker-i **Timeline e BE-së** ndihmon të kuptohet kronologjia e ngjarjeve kryesore; grupet përgatitin tre fakte kyçe për periudhën e tyre dhe i prezantojnë me një poster ose slide të thjeshtë. Kjo rrit bashkëpunimin dhe aftësinë për të përmbledhur informacionin në mënyrë kreative. Trajneri përmbledh çdo prezantim me theks në rëndësinë e asaj periudhe për procesin e integritit.

Grupi i punës **Roli i Kapitujve** është një aktivitet qendror: çdo grup merr një kapitull/klaster dhe detyrë konkrete—identifikoni 3 reforma, plan 3-hapësh për zbatimin dhe një listë indikatorësh. Grupet punojnë 30-40 minuta dhe pastaj prezantojnë; seanca përfshin vlerësim të shpejtë nga bashkëmoshatarët dhe feedback të trajnerit me fokus tek realizueshmëria dhe prioritarizimi. Energizer-at duhet të jenë të shkurtra dhe mobilizuese: “Një fjalë për kapakun” përshejton ritmin dhe rikthen fokusin pas një seance të gjatë diskutimi, ndërsa “Ballkani Quiz” teston njohuritë në një format konkurrues dhe argëtues. Përdorni energizer-at pas orës së drekës ose para prezantimeve të rëndësishme për të rritur angazhimin dhe përqendrimin e pjesëmarrësve.

Fletë pune 1 — Icebreaker: Emrat dhe Europa

Qëllimi: Të krijojë ambient të hapur, të njohë pjesëmarrësit dhe pritshmëritë e tyre.

Koha: 10 minuta

Materialet: Flipchart ose whiteboard; lapsa; ngjitëse.

Udhëzime për trajnerin:

1. Rreshtoni pjesëmarrësit në një rreth të hapur. Shpjegoni se secili do të prezantohet shumë shkurt (emër + një qytet në Europë që dëshiron të vizitojë + një pritshmëri nga trajnimi).
2. Filloni ju si shembull për të lehtësuar pjesëmarrësit.
3. Shënoni pritshmëritë kryesore në flipchart ose whiteboard për t'iu rikthyer më vonë.

Udhëzime për pjesëmarrësit:

- Emri: _____
- Qyteti evropian që dua të vizitoj: _____
- Një pritshmëri nga ky trajnim: _____

Pyetje udhëzuese:

- Pse zgjodha atë qytet?
- Cila prej pritshmërive mendoj të jetë më e rëndësishme për grupin?

Kriteret e vlerësimit:

- Të gjithë prezantohen me respekt dhe brenda kohës; pritshmëritë më të përmendura regjistrohen dhe do të verifikohen në fund të trajnimit.

Fletë pune 2 — Icebreaker: Timeline e BE-së

Qëllimi: Të vendosë ngjarjet kryesore të BE-së në kontekst kronologjik dhe të praktikojë sintetizimin e informacionit.

Koha: 20 minuta (15 min për përgatitje + 5 min prezantim për ekip)

Materialet: Kartonë A3/A4; marker; ngjitëse; fletë me periudhat e ndara.

Udhëzime për trajnerin:

1. Ndani pjesëmarrësit në 4-5 ekipe. Jepini çdo ekipi një periudhë: 1950–1970; 1971–1990; 1991–2004; 2005–sot (mund t'i sistemoni sipas numrit të pjesëmarrësve).
2. Secili ekip përgatit një poster me 3 ngjarje kyçe dhe një fjali pse janë të rëndësishme.
3. Prezantim i shkurtër (maks 2–3 min) nga çdo ekip.

Udhëzime për pjesëmarrësit:

- Periudha: _____
- Ngjarja 1 (viti): _____ - Pse është e rëndësishme: _____
- Ngjarja 2 (viti): _____ - Pse është e rëndësishme: _____
- Ngjarja 3 (viti): _____ - Pse është e rëndësishme: _____

Pyetje udhëzuese:

- Cila nga ngjarjet e përzgjedhura ndikoi më shumë në zhvillimin e BE?
- Si lidhen ngjarjet e periudhës suaj me konceptin e integritimit?

Kriteret e vlerësimit:

- Qartësia e përzgjedhjes; lidhja e ngjarjeve me konceptin e integritimit; klariteti në prezantim.

Fletë pune 3 — Grup pune: Roli i Kapitujve

Qëllimi: Të identifikojë reforma konkrete për një kapitull/klaster dhe të hartojë një plan zbatimi 3-hapësh.

Koha: 60 minuta (40 min punë + 20 min prezantime dhe feedback)

Materialet: Fletë pune; laps; flipchart; post-it.

Udhëzime për trajnerin:

1. Ndani pjesëmarrësit në grupe 4-5 persona. Caktojini secilit një kapitull/klaster (p.sh., Drejtësi; Treg i Brendshëm; Mjedis; Kompetitivitet).
2. Jepuni 40 minuta për të përfunduar tre pjesët: diagnoza, përparësitë (3 reforma), plan 3-hapësh me indikatorë.

Udhëzime për pjesëmarrësit (strukturë):

A. Diagnoza e shkurtër (3–4 rreshta): Çfarë funksionon dhe çfarë nuk funksionon tani?

B. Tre reforma prioritare (shkruaj shkurt): 1) _____ 2) _____ 3) _____

C. Plan zbatimi 3-hapësh për një nga reformave:

- Hapi 1 (kohëzgjatja, autoriteti përgjegjës): _____
- Hapi 2 (kohëzgjatja, autoriteti përgjegjës): _____
- Hapi 3 (kohëzgjatja, autoriteti përgjegjës): _____

D. Indikatorë matës për sukses (2-3): _____

Pyetje udhëzuese:

- Cilat janë barrierat kryesore për zbatimin e reformave?
- Çfarë aktorësh lokalë/kombëtarë duhet përfshirë?

Kriteret e vlerësimit:

- Realizueshmëria e reformave; qartësia e planit 3-hapësh; përcaktimi i indikatorëve të matshëm.

Fletë pune 4 — Studim rasti Interaktiv

Qëllimi: Të përdorë mendimin kritik dhe të hartojë masa konkrete për një problem real (p.sh., korrupsioni në institucion publik).

Koha: 45–60 minuta

Materialet: Kartela me rastin; fletë pune; laptop/tablet (opsional) për kërkim të shpejtë.

Rasti (për shembull): "Një institucion lokal po favorizon kontraktorë të caktuar për tendera publike. Ka ankesa publike, por hetimet zvarriten."

Udhëzime për trajnerin:

1. Ndarë në grupe; shpërndani kartelën me rastin.
2. Secili grup përgatit paketën e masave: Masat preventive (3), mekanizma hetimi (2), plan komunikimi për publikut (3 mesazhe kyçe).

Udhëzime për pjesëmarrësit (strukturë): A. Përkufizimi i problemit (2–3 rreshta).

B. Masa preventive (3 pika të shkurtra): 1) _____ 2) _____ 3) _____

C. Mekanizmat e hetimit dhe ndëshkimit (2 pika): 1) _____ 2) _____

D. Plan komunikimi (3 mesazhe kyçe për publikun): 1) _____ 2) _____ 3) _____

E. Lista e aktorëve të përfshirë dhe roli i tyre: _____

Pyetje udhëzuese:

- Si sigurojmë pavarësi dhe transparencë në hetim?
- Si përfshihen qytetarët dhe media në proces?

Kriteret e vlerësimit:

- Përfshirja e masave preventive dhe mekanizmave verifikues; qartësia e mesazheve komunikative; realizueshmëria.
-

Fletë pune 5 — Energizer

Qëllimi: Të rrisë energjinë, fokusin dhe kreativitetin pas seancave të gjata.

Koha: 5–10 minuta

Materialet: Asnjë ose një top i lehtë (opsional).

Udhëzime për trajnerin:

1. Rreshtojini pjesëmarrësit në një rreth. Sqaroni rregullin: trajneri thotë një fjalë të lidhur me temën; personi i radhës thotë menjëherë një fjalë tjetër të lidhur; tempi duhet të jetë i shpejtë.
2. Nëse përdorni topin, hidheni te personi që duhet të përgjigjet për të vazhduar radhën

Udhëzime për pjesëmarrësit:

- Fjala e parë: _____
- Fjala e lidhur (tani): _____
- Vazhdoni për 10 rrotullime ose deri kur energjia të rikthehet.

Variant:

- Përdorni kategori: "Institucione", "Vlera të BE", "Kapituj" për të testuar njohuritë në format loje.

Kriteret e vlerësimit:

- Pjesëmarrja aktive; ritmi; kreativiteti në ndërlidhjen e fjalëve dhe koncepteve.

Fletë pune 6 — Aktivitet: Komunikimi publik për kapitullin e negociatave

Qëllimi: Të përgatisë pjesëmarrësit të shpjegojnë një kapitull negociatash në gjuhë të thjeshtë për bashkëmoshatarët dhe komunitetin.

Koha: 60 minuta (40 min për përgatitje + 20 min prezantim dhe feedback)

Materialet: Kartona për fletushka; laptop/tablet për dizajnim; celular për skicim të postimit; penela.

Udhëzime për trajnerin:

1. Ndani grupet; secili grup zgjidh një kapitull për ta shpjeguar (psh. "Drejtësi", "Mjedis", "Treg i Brendshëm").
2. Kërkojuni të përgatisin: një fletushkë A4 ose një postim për rrjete sociale (tekst + vizual i thjeshtë) dhe 3 mesazhe kyçe.
3. Vlerësojini sipas qartësisë, gjuhës së thjeshtë dhe potencialit për të tërhequr audiencën e rinjve.

Udhëzime për pjesëmarrësit (strukturë):

A. Titulli i fletushkës/postimit: _____

B. Paragrafi i shkurtër (2-3 rreshta) që shpjegon kapitullin në gjuhë të thjeshtë:

C. Tre mesazhe kyçe për bashkëmoshatarët: 1) _____ 2) _____ 3) _____

D. Ide vizuale (skicë e thjeshtë): _____

Pyetje udhëzuese:

- Cili është përfitimi më i rëndësishëm për të rinjtë nga ky kapitull?
- Si e bëjmë mesazhin sa më të thjeshtë dhe të besueshëm?

Kriteret e vlerësimit:

- Qartësia e mesazhit; përdorimi i gjuhës së thjeshtë; kreativiteti vizual.

Fletë pune 7 — Mini-projekt 4-javor për komunitetin

Qëllimi: Të kthejë njohuritë e fituara në një veprim të vogël komunitar që prezantohet në fund të trajnimit.

Koha: Hartim 60 min (gjatë trajnimit) + zbatim 4 javë (jashtë trajnimit)

Materialet: Plan veprimi; kontaktet lokale; listë burimesh të mundshme.

Udhëzime për trajnerin:

1. Ndani pjesëmarrësit në ekipe projekti. Çdo grup zgjedh një ide: fushatë ndërgjegjësimi, takim me zyrtarë lokalë, workshop për nxënës, etj.
2. Plotësoni planin e mëposhtëm dhe caktoni përgjegjësitë.

Udhëzime për pjesëmarrësit (strukturë planifikimi):

A. Emri i projektit: _____

B. Qëllimi konkret (çfarë duam të arrijmë brenda 4 javësh): _____

C. Hapat e detajuar (me data të parashikuara):

- Java 1: _____
- Java 2: _____
- Java 3: _____
- Java 4: _____

D. Burime dhe shpenzime (vlerësim të thjeshtë): _____

E. Aktorët kryesorë dhe roli i tyre: _____

F. Indikatorë të suksesit (2-3): _____

Pyetje udhëzuese:

- Si do të masim ndikimin e aktiviteteve tona?
- Si sigurojmë që projekti të jetë i qëndrueshëm pas 4 javësh?

Kriteret e vlerësimit:

- Përgatitja e planit; realizueshmëria brenda kohës së parashikuar; qartësia e indikatorëve.

Energizer— Piktura e Shpejtë: "Ngjyra e Vlerave"

Qëllimi: Të nxisë diskutim të shpejtë dhe reflektim mbi vlerat e BE duke përdorur pikturën si stimul vizual pa kërkuar produkt të përfunduar.

Koha: 15–20 minuta

Materialet: Fletë letre A4; bojëra uji ose ngjyra; penela ose lapsa ngjyrash; një orë ose kronometër.

Udhëzime për trajnerin:

1. Jep një fjalë-udhëzues (p.sh., "solidaritet", "liri", "barazi") dhe kërko që çdo pjesëmarrës të zgjedhë një ngjyrë që përfaqëson atë fjalë.
2. Jep 5–8 minuta për të bërë një "shprehje të shpejtë" me ngjyrë (një nuancë, vija, formë abstrakte — jo pikturë komplekse).
3. Pas pikturimit, organizo një rreth të shkurtër ku secili tregon zgjedhjen e ngjyrës dhe shpjegon 1–2 fjali pse e lidhi atë ngjyrë me vlerën.

Pyetje diskutimi (për grupin):

- Si ndryshon kuptimi i vlerës kur e shohim në ngjyrë në vend të fjalës?
- A ekziston një ngjyrë universale për një vlerë europiane, apo ajo varet nga përvoja personale?
- Si mund ta përdorim këtë ide për të shpjeguar BE-në te miqtë tanë?

Variacione:

- Përdorni dy fjalë dhe kërkon që pjesëmarrësit të përzien dy ngjyra; diskutojnë çfarë rezultoi.
- Kërkon që disa të punojnë në çift dhe të gjejnë një ngjyrë që i bashkon të dyja perspektivat.

Energizer— Video-imazh i Shpejtë: "Një Skicë e 30 Sekondëshe"

Qëllimi: Të stimulojë diskutim mbi narrativën dhe mesazhin që media e shkurtër mund të transmetojë për BE-në, pa kërkuar prodhim video.

Koha: 20–25 minuta

Materialet: Kartolina për shënime; lapsa; opsional: telefon

Udhëzime për trajnerin:

1. Ndani grupin në tri ose katër ekipe të vogla. Jepni temën e shkurtër (p.sh., "Mundësitë për të rinjtë", "Vizat dhe lëvizja e lirë", "Projekti lokal i financuar nga BE").
2. Secili ekip ka 8–10 minuta për të konceptuar idenë e një videoje 30-sekondëshe: çfarë imazhi e hap, cila është "skena kyçe", dhe cila është linja e fundit (mesazhi). Ata shënojnë idetë në kartolinë.
3. Pas kohës, çdo ekip prezanton 60–90 sekonda idenë e tij: hyrja vizuale, një skenë kyçe dhe mesazhi përfundimtar. Pastaj hapet diskutim i shpejtë.

Pyetje diskutimi (për grupin):

- Cilin imazh konsideroni më efektiv për të komunikuar mesazhin dhe pse?
- Çfarë humbet kur përpiqemi të thjeshtojmë një temë komplekse në 30 sekonda?
- Si mund të sigurojmë që mesazhi i shkurtër të jetë i saktë dhe jo i konsumueshëm?

Variacione:

- Jepni një kufizim stilistik (pa zë, vetëm titra; ose vetëm pamje të objektit, pa njerëz). Diskutoni ndryshimet në efektivitet.
- Pas prezantimeve, grupi i madh voton idenë më bindëse dhe diskuton pse.

Energizer — Foto-ide: "Momenti që Tregon Evropën"

Qëllimi: Të nxjerrë reflektime rreth aspekteve të përditshme që simbolizojnë lidhjen me BE-në, duke përdorur diskutimin e ideve fotografike si motor kurioziteti dhe hulumtimi personal.

Koha: 15–30 minuta

Materialet: Fletë pune me udhëzime; lapsa; opsional: një tabelë ku ngjiten idetë e foto-skenave.

Udhëzime për trajnerin:

1. Jepuni një minutë për reflektim individual: mendoni një moment ose vend në qytetin tuaj që përfaqëson "evropian" për ju (një shesh, një projekt, një pankartë, një aktivitet). Shkruani një fjali që e përshkruan atë moment.
2. Ndani grupin në çift; secili tregon idenë e tij dhe përpiqet ta përkufizojë në 1–2 fjalë kyçe. Çiftet shkruajnë idetë në tabelë.
3. Në grup, zgjidhen 5 ide të ndryshme dhe diskutohet për secilën: pse kjo skenë tregon Evropën, cilin publik e prek më shumë, çfarë pyetjesh hulumtuese lindin nga ajo skenë.

Pyetje diskutimi (për grupin):

- Çfarë tregojnë idetë e përzgjedhura për perceptimet tona të BE-së në komunitetin tonë?
- A ka dallime midis asaj që ndiejmë personalisht dhe asaj që mendon publiku i gjerë?
- Si do të ndërtohej një seri fotosh bazuar në këto ide që mund të nxisë bisedë në komunitet?

Variacione:

- Bëni një "kënd diskutimi" ku secili pjesëmarrës ka 30 sekonda për të mbrojtur pse ideja e tij duhet të jetë në një ekspozitë publike.
- Kërkoni nga grupet të krijojnë tituj provokues për secilën skenë dhe të diskutojnë ndikimin e titullit në interpretim.

4. Vlerësimi, monitorimi dhe dokumentimi

Për të siguruar një qasje të strukturuar dhe të matshme në punën me të rinjtë mbi integrimin evropian, ky udhëzues përmban mjete praktike për vlerësim dhe reflektim. Pyetësi Para/Pas (Aneksi E) përbëhet nga 5 pyetje me shkallën Likert 1–5, të cilat plotësohen përpara dhe pas zhvillimit të modulit, duke mundësuar analizën e ndryshimit në njohuri dhe vetëbesim të pjesëmarrësve. Për vlerësimin e prezantimeve dhe punimeve artistike, përdoret Rubrika e Vlerësimit (Aneksi D), e ndarë në tre nivele që analizojnë përmbajtjen, prezantimin, kreativitetin dhe realizueshmërinë. Pas çdo seance, trajneri plotëson Raportin e Seancës (Aneksi F), një dokument njëfaqësh që përmbledh ecurinë, identifikon çfarë funksionoi dhe çfarë jo, si dhe jep rekomandime për përmirësim. Së fundi, për të matur përmbushjen e objektivave të të nxënit, përdoret një tabelë e thjeshtë që tregon përqindjen e pjesëmarrësve që arrijnë rezultatet e pritshme, si për shembull përqindja e atyre që përshkruajnë saktë tre ngjarje historike të integritit.

5. Seksioni etik dhe të drejtave të njeriut

Ky seksion është thelbësor për çdo aktivitet që përdor materiale multimediale ose trajton persona.

Parimet bazë:

- Pëlqimi: Merrni pëlqimin paraprak të çdo personi të fotografuar/filmjuar (Aneksi C). Për të miturit kërkohet pëlqimi i prindit/kujdestarit.
- Përdorimi i materialeve: Përdorni vetëm materiale me burim të qartë; nuk riprodhohen materiale të mbrojtura pa leje.
- Privatësia dhe ruajtja: Ruani skedarët në pajisje të siguruara; kufizoni qasjen. Emrat e personave publikohen vetëm me pëlqim.
- Ndeshmëria: Mos publikoni përmbajtje që mund të stigmatizojë individë/komunitete. Trajneri heton konfliktet e mundshme dhe kërkon vetë-rishikim para publikimit.
- Etika e prezantimeve: Kur prezantohen raste reale (p.sh., korrupsion), përdorni gjuhë të përgjithshme dhe mos emërtoni burime pa miratim.

6. Udhëzime për trajnerin dhe praktikant reflektues

- Përgatitja: Përdorni checklist-in logjistik (Aneksi B) të paktën 48 orë para seancës. Shpërndani pyetësin para.
- Menaxhimi i grupeve: Përdorni metoda të alternuara (diskutim plenum, punë në grupe, role-play) dhe vendosni rregulla të qarta.
- Reflective practice: Pas çdo 60 min, ndaloni 8–10 min për “Pause dhe Reflect” me udhëzime: Çfarë mësova? Çfarë më habit? Cili hap i ardhshëm?
- Raporti dhe përmirësimi: Plotësoni Raportin e Seancës (Aneksi F) dhe ruani kopjet e pyetësorit para/pas. Përsëritni adaptimet e nevojshme.

Aneksi A — Template i modulit (printues)

Titulli i modulit:

Kohëzgjatja totale:

Numri i pjesëmarrësve (min–max):

Objektivat SMART:

Rezultatet e pritshme:

Materialet dhe logjistika:

Roli i trajnerit:

Hapat e seancës (nr., aktivitet, kohë, instruktor):

Variante për grupe të mëdha/vogla:

Metodat e vlerësimit:

Checklist etike/teknike:

Pyetje reflektuese për mbyllje:

(Udhëzime për trajnerin: plotësoni çdo fushë para seancës dhe ruani versionin për raport.)

Aneksi B — Checklist logjistike

Para trajnimit (48 orë):

- Konfirmo hapësirën dhe kohën.
- Printo fletët e punës dhe pyetësorët.
- Sigurose materiale artizanale (bojra, kanavë, kamera/telefon, mikrofon).
- Kontrolllo pajisjet teknologjike (projektor, kablo, Wi-Fi).
- Dërgo përkujtues pjesëmarrësve me rregullat e fotografimit dhe pëlqimit.
- Përgatit formularin e pëlqimit (Aneksi C).

Gjatë trajnimit:

- Mbaj listën e pjesëmarrësve dhe formularët e pëlqimit të plotësuar.
- Kontrolllo se formatet e ruajtjes së materialit janë të sigurta (backup).
- Ruaj listën me kontaktet e emergjencës.

Pas trajnimit:

- Arkivo pyetësorët para/pas; plotëso raportin e seancës (Aneksi F).
- Bëj një kopje të materialeve multimediale dhe ruaje në vend të sigurt.

Aneksi C — Formular pëlqimi për përdorimin e fotografive/video/punimeve

(Ju lutemi plotësoni dhe nënshkruani para aktiviteteve që përfshijnë të dhëna personale)

Unë, _____ (Emri dhe Mbiemri), me nr. identiteti _____, autorizoj organizatorët e projektit “Krijo Evropën” (ESN Tirana) të përdorin fotografitë / videot / punimet e mia për qëllime të dokumentimit, promovimit dhe ekspozimit të projektit, në print dhe/ose online. Autoriteti përfshin: postime në rrjetet sociale të projektit, ekspozita lokale, materiale informuese.

Kushtet:

- Materialet nuk do të shiten komercialisht pa pëlqimin tim të veçantë.
- Mund të kërkoj heqjen e materialit (dita e kërkesës + 7 ditë për të hequr materialet nga rrjetet).
- Për të miturit: emri dhe nënshkrimi i prindit/kujdestarit: _____

Data: _____ Nënshkrim: _____

(Opsional) Unë pranoj që emri im të shfaqet pranë punimit: PO / JO

Aneksi D — Rubrika vlerësimi (3-niveleshe)

Përdoret për prezantime, punë artistike dhe plane projektesh.

Kriteret (0–2 pikë për secilën kategori; total maksimal 8):

1. Përmbajtja / Saktësia faktike
 - 0 = Informacion i paqartë ose i pasaktë
 - 1 = Informacion i përgjithshëm, disa paqartësi
 - 2 = Informacion i qartë, i saktë dhe i burimeve të referuara
2. Prezantimi / Strukturimi
 - 0 = Pa strukturë, e vështirë për t'u ndjekur
 - 1 = Strukturë e pranishme por jo optimale
 - 2 = Struktura e qartë dhe e thjeshtë për t'u ndjekur
3. Kreativitet / Formë komunikimi
 - 0 = Pak kreativitet, mesazh i dobët
 - 1 = Ide kreative, por jo plotësisht të qarta
 - 2 = Ide shumë kreative dhe e përshtatshme për audiencën
4. Realizueshmëria / Potenciali për ndikim
 - 0 = Jo i zbatueshëm ose i paqartë
 - 1 = Potencial i kufizuar, kërkon punë të mëtejshme
 - 2 = Realizueshëm dhe i mirëplanifikuar

Shënim: Shtoni komentet e gjeneruara për feedback të strukturuar.

Aneksi E — Pyetësi Para / Pas (5 pyetje, Likert 1–5)

Udhëzim: Pyetësi plotësohet pa emër për analizë të grumbulluar. Para trajnimit plotësoni në kolonën “Para”, pas trajnimit “Pas”.

1. Sa mirë e njoh procesin e negociatave ndërmjet një vendi kandidat dhe BE-së?
1 2 3 4 5
2. Sa i besueshëm ndiheni për të shpjeguar përfitimet konkrete të integritit në BE për bashkëmoshatarët tuaj?
1 2 3 4 5
3. Sa të aftë ndiheni të identifikoni problematikat kryesore (p.sh., korrupsion, mjedis) dhe masa për t’i adresuar ato?
1 2 3 4 5
4. Sa i/e gatshëm/gatshme ndiheni të përdorni artin (foto, video, pikturë) për të komunikuar tema publike?
1 2 3 4 5
5. Sa i/e informuar ndihet qyteti juaj për lidhjen mes projekteve lokale dhe mbështetjes së BE-së?
1 2 3 4 5

Instrukcion për analizë: Llogarisni mesataren para dhe pas; ndryshimi vlerësohet si indikacion i ndikimit të trajnimit.

Aneksi F — Raporti i seancës (1 faqe)

Titulli i modulit:

Data:

Trajneri:

Numri pjesëmarrësish:

Përmbledhje e shkurtër (3 rreshta):

Çfarë funksionoi mirë: (pikat kryesore)

Çfarë nuk funksionoi / sfidat: (pikat kryesore)

Rekomandime për përmirësim:

Rezultatet e vëzhguara (bazuar në rubrika/pyetësor):

Bashkëngjitje: lista e pjesëmarrësve; kopjet e pyetësorit para/pas.

Aneksi G — Shembull plan 4-javor (format i plotë)

Emri i projektit: “Ekspozita: Evropa në Qytetin Tim”

Qëllimi konkret: Të rrisë ndërgjegjësimin për projektet e financuara nga BE dhe ndikimin e tyre tek komuniteti i të rinjve në 4 javë.

Hapat:

- Java 1: Hulumtim dhe konceptim (përgatit intervista, identifikon 5 skena/objekte; merr formular pëlqimi).
- Java 2: Xhirime/fotografime/piktura (nxjerr koleksionin e parë); montim/fotoresetushë.
- Java 3: Përgatit ekspozitën dhe materialet promovuese; krijon fletushkat (A4) dhe postimet për rrjetet.
- Java 4: Ekspozitë lokale + aktivitet reflektues me publik; vlerësim me rubrika dhe raportim.

Burime dhe shpenzime: vlerësim i thjeshtë (materiale pikturë, printim fletushke, hapësirë ekspozimi).

Aktorët kryesorë: Ekipi i 5 të rinjve (rolet: koordinim, fotografi, montim, dizajn, komunikim).

Indikatorë të suksesit: Numri i vizitorëve; 10 poste të publikuara me reach > X; 70% pjesëmarrës që konfirmojnë rritje njohurish pas aktivitetit.